

Cea dintâi duminică a Sfântului și Marelui Post al Sfintelor Paști este sărbătoarea Ortodoxiei. Ea este intitulată Duminica Ortodoxiei, a Ortodoxiei biruitoare asupra tuturor ereticilor și ereziilor.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos le - a spus, Sfinților Săi Apostoli, că El este "Calea, Adevărul și Viața" (Ioan 14, 6). Sfinții Apostoli au manifestat permanent o grijă deosebită de a vesti fără știrbire, fără împuținare sau adăugare „mărirea” cea vestită de Iisus Hristos și să o păstreze „drept”. Pentru exprimarea acestor două cuvinte s- au folosit doi termeni grecești neotestamentari pentru „mărire” s- a folosit “doxa” “doxa” iar pentru drept „orthos”, din care s- a compus cuvântul „orthodox”- „dreaptă mărire”.

Sfântul Ioan Damaschinul (+ 749) dă cea mai deplină definiție a ortodoxiei, în cartea sa „Expunerea precisă a credinței ortodoxe”, „ca grijă a lui Dumnezeu de a se împlini în lume viața și învățătura Fiului lui Dumnezeu Întrupat”.

În această duminică arătăm și învățătura ortodoxă despre cinstirea sfintelor icoane. O mare tulburare s-a produs în sânul Bisericii Ortodoxe pe tema cinstirii sfintelor icoane, din cauza iconoclasmului, inițiat de Leon al III-lea Isaurul (717-740), care a avut la bază erezia monofizită, potrivit căreia Hristos a avut o singură fire, cea divină, și astfel nu poate fi reprezentat prin icoană. Icoanele au fost înlăturate din biserici și înlocuite cu tablourile împăratului, diferite scene din natură, păsări, pomi, fructe, și alte scene profane: alergări de cai, scene de vânătoare, teatrale și de război, etc.

În apărarea icoanelor a scris îndeosebi Sfântul Ioan Damaschinul, monah și teolog care a trăit în Damasc, apoi la Ierusalim. El a respins afirmația iconoclaștilor cum că cinstirea icoanelor ar fi o reînviere a idolatriei, demonstrând că icoana este un simbol și un mijlocitor al sfântului reprezentat pe ea. Reprezentarea Mântuitorului trebuie pusă în legătură cu dogma hristologică a celor două firi ale Sale, divină și umană, argumentul zugrăvirii Sale ca om fiind realitatea întrupării și petrecerii Sale. În trup, printre oameni.

Sfântul Ioan Damaschinul a precizat cele patru roluri ale sfintelor icoane, și anume: rol pedagogic- didactic, rol estetic de împodobire, rol cultic de necesitate liturgică, și rol haric de mijlocire a darurilor dumezeiești.

Sinodul al VII-lea Ecumenic de la Niceea, din 787, a aprobat învățăturile Sf. Ioan Damaschinul, restabilind cultul sfintelor icoane, comunicând hotărârile sinodale tuturor mitropoliilor și episcopilor din Biserică, atât în Răsărit cât și în Apus.

Ajungând la domnie Leon al V-lea Armeanul (813-820), a forțat respingerea hotărârilor Sinodului al VII-lea Ecumenic, inaugurând o nouă perioadă de luptă împotriva tuturor celor ce se închinau la icoane. După venirea la tron a împărătesei Teodora (842-856), ca regentă, și la scaunul patriarhal al Constantinopolului, a patriarhului Metodiu (843-847), s-a întrunit la 1 Martie 843 la Constantinopol un sinod la care au participat toți episcopii, egumenii și monahii care au suferit în cursul luptelor iconoclaste. Sinodalii au declarat valabile toate hotărârile celor șapte sinoade ecumenice, au restabilit cultul icoanelor, anatematizând pe toți iconoclaștii. De asemenea au condamnat pe toți ereticii și ereziile lor, începând cu Simon Magul, stabilindu-se Duminica Ortodoxiei, prima Duminică din Postul Păresimilor, pe atunci 11 Martie 843, ca biruință deplină a Ortodoxiei.

De atunci Biserica Ortodoxă sărbătorește Duminica Ortodoxiei, în fiecare an, în prima Duminică a Sfântului și Marelui Post al Sfintelor Paști, întotdeauna afirmându-se învățătura

cea dreaptă că icoanele nu sunt simple opere de artă, ci documente ce cuprind idei creștine, și ele impun ca un fenomen specific dogmatic, relevând legătura spirituală dintre Dumnezeu și sfinții Săi cu credincioșii, precum și a acestora cu Creatorul, până la comuniune.

În Duminica aceasta în toate bisericile din cuprinsul Patriarhiei Române se citește Pastorală Sfântului Sinod care din nou ne îndeamnă să contribuim la Fondul Central Misionar, din care se ajută parohiile mai sărace și se sprijină material opera caritativă și social- filantropică a bisericii noastre.

“În cuprinsul Patriarhiei Române funcționează 345 așezăminte social-filantropice, dintre care: 109 așezăminte pentru copii, 51 așezăminte pentru vârstnici, 106 cantine și brutării sociale, 23 cabinete medicale și 2 farmacii sociale, 11 centre de diagnostic și tratament pentru persoane cu nevoi speciale, 33 centre de consiliere, 1 centru pentru victimele traficului de fiinte umane și 19 centre pentru asistența familiilor în dificultate. De serviciile și proiectele sociale desfășurate în eparhii, în anul 2008, au beneficiat 406.164 persoane și familii, din care: 135.916 copii din așezămintele sociale ale Bisericii, ale statului, dar mai ales din familii sărace și fără posibilități de întreținere, 31.448 persoane cu dizabilități, cu deficiențe de vorbire, vedere și auz, consumatori de droguri sau alte tipuri de dependențe, persoane infectate cu HIV/SIDA, victime ale traficului de fiinte umane și delincvenți, 118.887 persoane vârstnice din așezămintele de protecție socială bisericești, din centrele sociale de tranzit și adăposturi de noapte, bătrâni singuri, nedeplasabili, abandonați de familie și care prezentau grave probleme de sănătate, precum și 119.913 familii sărace, fără posibilități materiale sau adăpost, tineri, studenți, șomeri, deținuți eliberați sau victimele inundațiilor și altor calamități. În anul 2008 pentru susținerea activităților social-filantropice, pentru sprijinirea celor asistați și a sinistraților, la nivelul Patriarhiei Române, s- au cheltuit aproximativ 37.000.000 Lei”. (Extras din Sinteza activității B.O.R. în anul 2008, prezentată de P.F.Sa Dr.Daniel Ciobotea).

Să ne aducem aminte că trebuie să fim solidari cu cei ce sunt în suferință și prin obolul nostru să ne aducem contribuția noastră la opera caritativă a bisericii noastre. Astfel că ortodoxia, dreapta mărire, nu se rezumă numai la afirmarea ei într- un plan teoretic, ci este și o viață trăită în dragoste față de semenii noștri, în săvârșirea de fapte bune, având certitudinea, sprijinită pe cuvintele Mântuitorului nostru Iisus Hristos, că nici un pahar de apă oferit semenului aflat în nevoie, nu va rămâne nerăsplătit.

Autor: Pr. Protopop Vasile - Aurel Pop

ARTICOL PUBLICAT IN EXCLUSIVITATE DE CATRE SIGHET ONLINE.